

HVORNÅR SKAL VINTERBYG HAVE GØDNING?

STØTTET AF

Promilleafgiftsfonden for landbrug

I 2017 er kvælstofnormerne på et optimalt niveau. Optimer udnyttelsen af det ekstra kvælstof og overvej strategien for kvælstoftildeling og pas på lejesæd

Vi er nu i 2017 oppe på den kvælstofnorm, som i gennemsnit betragtes at være optimal. Husk at mere kvælstof skal give bedre bundlinje – og ikke større kvælstofudledning! Vær derfor ekstra omhyggelig med at optimere udbringningstidspunkter, udbringningsteknik og valg af gødningstype og fastsættelse af kvælstofmængde!

Tidspunktet for tilførsel af kvælstof til vinterbyg har normalt ikke så stor indflydelse på udbyttet. Men det kan påvirke proteinindholdet og også risikoen for lejesæd.

I tabellen er vist forslag til strategier for kvælstoftilførsel i vinterbyg til foder.

Strategi	Første tildeling (ved begyndende vækst forår), kg N pr. ha	Anden tildeling, primo til medio april, st. 30-32, kg N pr. ha	3. tildeling St. 34-37 (ultimo april), kg N/ha
2 delt	40-50	Resten	
3 delt	40-50	Resten -40 kg N	40 kg

Gylle til vinterbyg bør udbringes ved begyndende vækst i foråret for at minimere køreskaden.

En to-delt strategi giver normalt fuldt udbytte. En tredeling af kvælstofmængden giver mulighed for at omfordele sidste kvælstoftilførsel. En to-deling med relativ sen tilførsel af kvælstof ved anden tilførsel eller en tredeling kan specielt anbefales, hvis kornet opfodres på egen bedrift, og det højere proteinindhold kan værdisættes. Tilførsel af gødning på én gang skal ske ultimo marts i fast gødning og lidt tidligere i flydende gødning. Normalt er udbyttetabet 1-2 hkg pr. ha i forhold til delt gødsning.

Første tildeling sker ved begyndende vækst forår. Det kan ske på arealer, hvor der er let frost

om morgenen, men bemærk, at kravet er, at jorden er optøet i dybden i løbet af dagen. Tidlig tilførsel af kvælstof er vigtigere i vinterbyg end i vinterhvede, men så længe tildeling sker inden 1. april koster det sjældent udbytte. Jo mere kvælstof, der tildeles tidligt, jo lavere bliver proteinprocenten og risikoen for lejesæd øges. Svage marker øger alt andet lige behovet for en tidlig tildeling. I kraftige marker bør kvælstofmængden reduceres og tildelingstidspunktet kan "trækkes" for at reducere lejesædsrisiko. De fleste vinterbygmarker er i foråret 2017 veludviklede og vinteren har været tør. Det reducerer behovet for kvælstof tidligt.

Anden tildeling sker primo april. Flydende gødning eller andre amidholdige gødninger skal udbringes 8-14 dage før, fordi de første skal omdannes til ammonium før, de virker.

Tredje tildeling kan ske fra st. 32 til begyndende skridning med fuld udbytteeffekt. Tredelingen kan sikre et lidt højere proteinindhold end en todeling, men normalt ikke større udbytte. Tredeling er en god strategi, når man ønsker at omfordele kvælstof efter væksten på de enkelte marker.

GØDNINGSTYPE

Valg af gødningstype er beskrevet i [PlanteNyt nr. 2473](#).

Ved første tilførsel anbefales det at bruge en svovlholdig gødning. Svovl bør altid tilføres sammen med første kvælstoftildeling. Hvor der er brug for fosfor og kalium, bør dette også tilføres ved første gødskning. Ved brug af urea skal man både passe på ammoniakfordampning og sikre afgrødens svovlforsyning på anden måde.

På arealer, hvor der er manganmangel, kan tidlig tilførsel af kvælstof og især af svovlsur ammoniak forbedre tilgængeligheden af mangan i jorden. Svovlsur ammoniak bør dog kun bruges, hvor der er manganmangel, idet risikoen for fordampning af ammoniak er større end fra NS-gødninger generelt. Tilførsel af svovlsur ammoniak mod manganmangel bør suppleres med udsprøjtning af mangan senere på foråret. Et alternativ til anvendelse af svovlsur ammoniak er coatning af gødning med manganholdige midler.

Se også [dyrkningsvejledninger](#) for de enkelte vintersædsafgrøder på LandbrugsInfo.